

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SACRAMENTO|| POENITENTIAE.|| QVATVOR LIBRIS COM-||REHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXI. Solutur quarta obiectio Kemnitij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54092)

Sed hoc nihil est aliud, nisi simplicibus imponere: nemo enim libros illos legit, qui nesciat, Confessionem, de qua loquitur Augustinus non esse Confessionem sacramentalem, sed confessionem peccatorum præteritorum, ac per Baptismum dimissorum, ad eum finem institutam, vt inde cognoscatur & laudetur misericordia Dei.

ALTERVM testimonium est AMBROSII, lib. 10. in Lucam cap. 96. vbi sic legimus: *Petrus doluit, & fleuit, quia homo errauit, non inuenio quid dixerit, inuenio quod fleuit, lachrymas eius lego, Satisfactionem non lego.* Et infra: *Lauent lachryma delictum, quod voce pudor est confiteri.*

Respondeo PRIMVM eo tempore nondum institutam fuisse Confessionem sacramentalem, ac per hoc nihil esse mirum, si Petri confessio non legatur. Dico DEINDE sanctum Ambrosium loqui de lachrymis, quæ Confessionem quandam continent, vt cum quis conuictus erroris ab alio, non voce, sed lachrymis fatetur errorem. Sic enim S. Petrus, cum seiret Christo notum fuisse crimen suum, non voce, sed lachrymis Confessus est: id quod omninò sufficit in Confessione, quæ fit Deo, qui omnia nouit. Quod autem S. Ambrosius in lachrymis B. Petri confessionem agnouerit, perspicuum est ex illis verbis: *Maluit Petrus suum accusare peccatum, si iustificaretur fatendo, quàm grauaretur negando. Iustus enim in principio accusator est sui: & ideo fleuit.* item ex illis: *Verecunda lachryma sine horrore culpam loquuntur: lachryma crimen sine offensione verecundia confitentur.* Quæ omnia accipienda sunt de Confessione, quæ fit Deo, aut etiam homini, qui crimen antea nouerit.

CAPVT XXI.

Soluitur IV. obiectio Kemnitij.

VARTA Kemnitij obiectio habetur pag. 1024. vbi sex causæ numerantur, ob quas Lutherani reiecerunt Confessionem, in qua enumerantur omnia peccata. *Hæc est, inquit, vetus illa carnis cœna conscientiarum, quam gladio Spiritus Ecclesia nostra excusserunt, propter multas grauissimas causas.* PRIMO, quia
impe-

imponitur conscientis, cum nec Christi nec Apostolorum, vel preceptum, vel exemplum habeat. SECUNDO, nullam in verbo Dei promissionem habet. TERTIO, Euangelium transformat in legem: statuit enim remissionem pendere ex enumeratione. QUARTO, gratuita condonationi substituit meritum enumerationis, & Satisfactionis. Confessionem meritoriam esse ad culpa remissionem, pœna diminutionem, paradisi aptionem, & salutis fiduciam, Scholastici expressè tradunt. QUINTO, conscientiam adducit in dubitationem, & desperationem, scrupulosa illa enumeratione: Videns enim se non posse omnia delicta colligere, nunquam acquiescit; dubitatio verò extinguit fidem. SEXTO, exigit rem impossibilem, constat enim plurima peccata nos nec intelligere, nec meminisse, iuxta illud, Delicta quis intelligit?

RESPONDEO, tam esse veras istas causas, quàm est elegans illa sententia, qua dicitur, Carnificina gladio excuti. Ac PRIMAM quidem causam falsam esse, cognosci potest ex iis, quæ supra à nobis disputata sunt, ubi ex Euangelio, ex Actis Apostolorum, & ex epistolis Pauli, Ioannis, & Iacobi, Confessionem deduximus omnium peccatorum.

SECUNDAM causam falsam esse, testantur illa verba Domini, Ioan. 20. Quorum remisistis peccata, remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta sunt. Neque enim (vt supra docuimus) scire possunt Sacerdotes, quæ peccata remittere, & quæ retinere eos oporteat, nisi peccata ipsa plenè, atque integrè nouerint. Item illa I. Ioan. 1. Si confiteamur peccata nostra, fidelis est, & iustus, & remittat nobis peccata nostra.

TERTIA causa calumniam manifestam, ac mendacium continet. Neque enim ita pendere remissionem ab enumeratione, Catholici docent, vt nisi quis omnia peccata enumerare potuerit, reconciliari nequeat: siquidem facilè potest accidere, vt vel propter obliuionem, vel propter ignorantiam, vix minimam partem suorum criminum quis aperiat, & tamen absoluitur, & verè absolutus creditur ab omnibus peccatis.

NEQUE verò Euangelium in legem conuertit quicumque conditionem alicuius operis exigit ad iustificationem, nisi totum Euangelium negare velimus. Quid enim sonant verba

Yyyy

illa:

illa: *Nisi quis renatus fuerit, &c.* Ioan. 3. & *Nisi manducaueritis carnem filij hominis, &c.* Ioan. 6. & *Nisi Pœnitentiam habueritis, &c.* Luca 13. & *Si quis ad vitam ingredi, serua mandata.* Matth. 19. & alia permulta, nisi conditionem? DEINDE si Euangelium in legem conuerteret, quicumque diceret remissionem peccatorum pendere aliquo modo ab enumeratione, quæ fit in Confessione coram Sacerdote: in eundem errorem incideret, qui diceret, remissionem pendere ab enumeratione, quæ fit in Confessione coram Deo. At hoc ipsum ex doctrina veterum Patrum, disertis verbis affirmat Kemnitius, pag. 982. vbi sic loquitur: *Dicunt Patres, peccata confessione reuelanda, in specie expendenda, curiosius discutenda, explicanda, detegenda, enumeranda: dicunt peccata solui per Confessionem; impossibile esse saluari citra Confessionem. S. Chrysostomus addit interpretationem; hæc intelligenda esse non de externa confessione homini facienda, sed de interna, quæ Deo fit.* Hæc ille. Non disputo nunc, an sententiæ Patrum patiantur interpretationem istam, & num ad eam solam Confessionem pertineant, quæ Deo fit: sed tamen nemo, opinor, tam excors erit, qui non videat Kemnitium ex sententiâ Patrum id admittere, quod paulò pòst in Catholicis reprehendit, nimirum remissionem ab enumeratione pendere.

QVARTA causa similis est tertiæ. Scholastici enim Doctores tradunt quidem, multum conferre tum Confessionem, tum Satisfactionem ad salutem; sed nec dicunt, per Confessionem nos mereri remissionem peccatorum, nisi fortè ex congruo, nec substituunt meritum enumerationis gratiæ condonationi: hæc enim mendacia Kemnitij, nõ Theologorum sententiæ sunt.

PORRO encomia Confessionis longè maiora extant apud Patres, quàm apud vllos Scholasticos, vt mirum sit, Kemnitium ea in Scholasticis reprehendere, quæ negare non potest, multò vberius in antiquis Patribus inueniri. Ac vt pauca exempli gratia referam: S. AMBROSII est illa sententiâ, lib. 2. de Pœnitentia; cap. 6. *Soluit criminum nexos, & recunda confessio peccatorum.* S. PACIANI verba sunt, in Parenesi ad Pœnitentiam: *Gehennam recordemini, quam vobis Exomologesis extinguit.* S. IOANNIS CHRYSOSTOMI est illud, homil. 20. in

in Genes. Confessio peccatorum, abolitio est delictorum. qui etiam homil. 5. in Genes. antea dixerat, Confessione peccata lauari, & fiduciam salutis in fine præberi.

Ac (vt omittam cætera) nõne ipse Kemnitius paulò antè ex Patribus annotauit, peccata solui per Confessionem, & impossibile esse sine Cõfessione saluari? N E Q V E refert, quod Patrum sentèntias Kemnitius intelligendas esse velit, de Confessione quæ fit Deo. Nam si gratuita condonationi repugnaret virtus & efficacia, quam tribuunt Scholastici Confessione, quæ fit Sacerdoti; repugnaret etiam virtus, & efficacia, quam tribuunt Patres Confessione, quæ fit Deo: vtraque enim Confessio est opus nostrum.

QVINTA, & SEXTA causa, quòd illa enumeratio sit impossibilis, & ad desperationem adducat; iam suprà refutatae sunt, & rursus ex ipso Kemnitio refutari possunt. Nam si enumeratio in Confessione, quæ coram Sacerdote facienda est, in desperationem adducit, & impossibilis est: idem profectò dici poterit de enumeratione in Confessione coram Deo; vel potius longè faciliùs desperabunt, qui coram Deo, qui falli nullo modo potest, omnia peccata enumerare debebunt, quàm ij, qui coram hominibus id facturi erunt. Admisit autè Kemnitius pag. 982. peccata coram Deo in specie explicanda, enumeranda, & confitenda esse, & citra istam Confessionem impossibile esse hominem saluari. Quare necessariò iam cogitur, aut carnificinam illam, quam gladio spiritus se excussisse iactauerat, amplecti, ac tueri: aut certè concedere, enumerationem, quam Catholici exigunt, neque impossibilem esse, neque ad desperationem adducere, neque carnificinam nominari posse.

